

BELGISCHE SENAAT**ZITTING 1997-1998**

15 APRIL 1998

Wetsontwerp houdende instemming met het Aanvullend Protocol bij het Verdrag inzake het verbod of de beperking van het gebruik van bepaalde conventionele wapens die geacht kunnen worden buitensporig leed te veroorzaken of een niet-onderscheidende werking te hebben, aangenomen te New York op 13 oktober 1995

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	2
Wetsontwerp	7
Aanvullend Protocol bij het Verdrag inzake het verbod of de beperking van het gebruik van bepaalde conventionele wapens die geacht kunnen worden buitensporig leed te veroorzaken of een niet-onderscheidende werking te hebben (vertaling)	8
Voorontwerp van wet	9
Advies van de Raad van State (L.26.429/2/V)	10

SÉNAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1997-1998**

15 AVRIL 1998

Projet de loi portant assentiment au Protocole additionnel à la Convention sur l'interdiction ou la limitation de l'emploi de certaines armes classiques qui peuvent être considérées comme produisant des effets traumatiques excessifs ou comme frappant sans discrimination, adopté à New York le 13 octobre 1995

SOMMAIRE

	Pages
Exposé des motifs	2
Projet de loi	7
Protocole additionnel à la Convention sur l'interdiction ou la limitation de l'emploi de certaines armes classiques qui peuvent être considérées comme produisant des effets traumatiques excessifs ou comme frappant sans discrimination, adopté à New York le 13 octobre 1995	8
Avant-projet de loi	9
Avis du Conseil d'État (L.26.429/2/V)	10

MEMORIE VAN TOELICHTING

Op initiatief van een aantal verdragsluitende partijen van het verdrag inzake het «verbod of de beperking van het gebruik van bepaalde conventionele wapens die geacht kunnen worden buitensporig leed te veroorzaken of een niet-onderscheidende werking te hebben» (Genève 10 oktober 1980, hierna het «Verdrag» genoemd), werd een opvolgingsconferentie georganiseerd, conform artikel 8.3a van het Verdrag.

België heeft het Verdrag op 7 februari 1995 geratificeerd en heeft als verdragsluitende partij actief deelgenomen aan de onderhandelingen in de opvolgingsconferentie die drie sessies hield (Wenen, 25 september 1995 tot 13 oktober 1995; Genève, 15 tot 19 januari 1996; Genève, 22 april 1996 tot 3 mei 1996).

Eén van de bekommernissen was een aantal nieuwe conventionele wapens die onder de hoofding van het Verdrag vallen doch er nog niet door gedekt zijn, door middel van aanvullende protocollen te verbieden.

Eén van de wapens waarover na een aanvankelijke oppositie van een aantal landen, een nieuw Protocol werd aanvaard in de eerste sessie van de conferentie, betreft de blindmakende laserwapens (hierna Protocol IV genoemd).

Het betreft *in casu* geen gemengd verdrag, zodat het voormeld Protocol slechts ter instemming dient voorgelegd te worden aan beide Kamers.

Het gevaar van het gebruik van tactische laserwapens die blijvende blindheid veroorzaken, als een nieuwe methode van moderne oorlogvoering, wordt immers door de internationale gemeenschap erkend. Het feit dat deze blindmakende laserwapens in (burger)oorlogen aanvullend kunnen worden gebruikt, verhoogt immers het risico op slachtoffers. Tegen deze wapens bestaat er geen effectieve bescherming. Zo bestaat er een reële dreiging dat oproerbewegingen, criminele organisaties en terroristen deze gemakkelijk hanteerbare, geluidloze en relatief goedkope laserwapens zouden kunnen aanwenden. Het proliferatiegevaar is derhalve aanwezig.

In het kader van de voorbereiding van de opvolgingsconferentie te Wenen, hebben de lidstaten van de Europese Unie in een «gemeenschappelijk standpunt» overeenstemming bereikt om te streven naar een aanvullend protocol bij het Verdrag dat betrekking heeft op blindmakende laserwapens, ten einde tegemoet te komen aan de humanitaire bezwaren die door het gebruik van deze wapens worden opgeroepen. Verder zou de Europese Unie in een constructieve geest, niet alleen het verbod op het gebruik, maar ook van de productie bepleiten. België was heftig voorstander van de opname van het productie-

EXPOSÉ DES MOTIFS

À l'initiative d'un certain nombre de parties à la Convention sur l'interdiction ou la limitation de l'emploi de certaines armes classiques qui peuvent être considérées comme produisant des effets traumatiques excessifs ou comme frappant sans discrimination et à ses Protocoles (Genève, 10 octobre 1980, appelée ci-après la «Convention»), une conférence de révision a été convoquée conformément à l'article 8, alinéa 3a, de la Convention.

La Belgique a ratifié la Convention, le 7 février 1995, et a participé activement, en tant que partie contractante, aux négociations dans le cadre de la conférence de révision, qui s'est tenue en trois sessions (Vienne, du 25 septembre 1995 au 13 octobre 1995; Genève, du 15 au 19 janvier 1996; Genève, du 22 avril 1996 au 3 mai 1996).

Une des préoccupations était d'interdire, au moyen de protocoles complémentaires, un certain nombre de nouvelles armes classiques tombant sous le titre de la Convention mais non dans son champ d'application.

Parmi les armes pour lesquelles, après que l'opposition initiale d'un certain nombre de pays ait été surmontée, un nouveau Protocole (dénommé ci-après le Protocole IV) a été adopté au cours de la première session de la conférence, figuraient les armes à laser aveuglantes.

Étant donné que ce protocole ne relève pas de la catégorie des traités mixtes, il ne devra être soumis qu'à l'assentiment des deux Chambres.

Les dangers que peut représenter l'emploi de la nouvelle méthode de combat que sont les armes tactiques à laser provoquant la cécité permanente sont en effet reconnus par la communauté internationale. Le fait que ces armes à laser aveuglantes peuvent être utilisées comme armes de complément dans les guerres (civiles) augmente le risque de faire des victimes. Il n'existe pas de protection efficace contre ces armes. Ainsi, le danger existe vraiment de voir des mouvements de rébellion, des organisations criminelles et des terroristes recourir à ces armes à laser faciles à manipuler, silencieuses et relativement bon marché. La menace de prolifération est donc bien réelle.

Dans le cadre des préparatifs de la conférence de révision à Vienne, les États membres de l'Union européenne se sont mis d'accord sur une «position commune» ayant pour objectif l'adoption d'un protocole additionnel relatif aux armes à laser aveuglantes, afin de répondre aux objections d'ordre humanitaire suscitées par l'usage de ces armes. L'Union européenne plaiderait en outre, dans un esprit constructif, pour que soit interdite non seulement l'utilisation de ces armes, mais aussi leur production. La Belgique était résolument en faveur de l'inclusion de l'aspect production mais cet élément

aspect. Dit element heeft het evenwel niet gehaald in de onderhandelingen tijdens de opvolgingsconferentie.

Na moeizame onderhandelingen waarbij de terughoudendheid moest overwonnen worden van een aantal landen, slaagde de opvolgingsconferentie er toch in een nieuw Protocol IV te aanvaarden, dat het gebruik en de transfer van blindmakende laserwapens verbiedt.

Er is geen verificatiemechanisme voorzien.

Het voorstel voor een uitbreiding van het Protocol IV tot interne conflicten, is uiteindelijk niet haalbaar gebleken, althans niet expliciet. Om die reden zal België een interpretatieve verklaring afleggen, waarin gestipuleerd wordt dat voor België het Protocol IV van toepassing is «in alle omstandigheden» zowel in vredetijd als in gewapende conflicten.

«De regering van België is van mening dat deze bepalingen van het Protocol die door hun inhoud of aard ook in vredetijd van toepassing kunnen zijn, in alle omstandigheden worden nageleefd».

Het Protocol IV moet worden beschouwd als een compromis tussen de humanitaire bezorgdheden en het legitiem militair gebruik van lasers. Hoewel België bereid was verder te gaan door opname van de productie, kan toch niet anders dan vastgesteld worden dat betrokken Protocol IV een eerste stap betekent in de richting van een totaal verbod op blindmakende laserwapens. Er kan immers gesteld worden dat het verbod op het gebruik van blindmakende laserwapens eveneens de productie zal ontmoedigen, of althans de massaproductie zal tegengaan.

Op uitdrukkelijk verzoek van de maximalisten waaronder België, stelt het eindrapport van de conferentie evenwel dat bepaalde vraagstukken, waaronder de productie, in een volgende opvolgingsconferentie weerom aan bod kunnen komen teneinde het Protocol IV nog restrictiever te maken. België zal zich blijven inzetten om deze doelstelling te bereiken.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1

Aanvullend Protocol

Het Protocol IV bevat vier artikelen en viseert zoals hoger gezegd een verbod op het gebruik en de transfer van blindmakende laserwapens.

n'a pas été retenu au cours des négociations de la conférence de révision.

Au terme de négociations difficiles, où il a fallu surmonter les réticences d'un certain nombre de pays, la conférence de révision est malgré tout parvenue à adopter un nouveau Protocole IV interdisant l'usage et le transfert des armes à laser aveuglantes.

Il n'est pas prévu de mécanisme de contrôle.

La proposition d'en étendre les effets aux conflits internes n'a, en définitive, pas paru réalisable, du moins pas de manière explicite. C'est pourquoi la Belgique fera une déclaration interprétative stipulant que le Protocole IV s'applique en toutes circonstances c'est-à-dire en temps de paix comme dans les conflits armés.

«Le gouvernement de la Belgique considère que les dispositions du Protocole IV qui par leur contenu ou par nature peuvent s'appliquer également en temps de paix, s'appliqueront en toutes circonstances».

Le Protocole IV doit être considéré comme un compromis entre les préoccupations humanitaires et l'emploi militaire licite des lasers. Bien que la Belgique eût été disposée à aller plus loin, en incluant la production dans le protocole, force est d'admettre que cet instrument marque un premier pas dans la direction d'une interdiction totale des armes à laser aveuglantes. On peut affirmer en effet que l'interdiction frappant l'usage des armes à laser aveuglantes en découragera également la production ou freinera pour le moins la production en masse.

À la demande expresse des maximalistes, dont la Belgique, le rapport final de la conférence précise cependant que certaines questions, entre autres la production, pourront être remises à l'ordre du jour d'une prochaine conférence de révision en vue de rendre le Protocole IV encore plus restrictif. La Belgique continuera de s'engager pour la réalisation de cet objectif.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article premier

Protocole additionnel

Le Protocole IV comprend quatre articles et vise, comme dit plus haut, à l'interdiction de l'usage et du transfert des armes à laser aveuglantes.

Het artikel één stipuleert dat het verboden is gebruik te maken van laserwapens die dusdanig zijn ontworpen dat zij in de strijd worden ingezet met als enig doel of onder meer als doel blijvende blindheid te veroorzaken bij personen zonder geassisteerd zicht, met andere woorden personen die met het blote oog kijken of corrigerende lenzen dragen. Deze bewoording laat toe dat:

— lasers die niet als «enig» objectief hebben blindheid te veroorzaken ook in het verbod worden opgenomen;

— de laserwapens en -systemen aangewend voor andere bestemmingen worden niet bedoeld door dit artikel (vernietiging of buiten werking stellen van optische apparaten, telemetrie, wapengeleiding, enz.

Het transferverbod houdt in dat de Verdragsluitende Partijen geen soortgelijke wapens noch aan een Staat noch aan een andere entiteit dan een Staat zullen verstrekken. Hierdoor moet iedere proliferatie worden tegengegaan.

België heeft tevergeefs gepleit om in dit artikel eveneens het verbod op de productie op te nemen.

Het artikel twee stipuleert dat bij het gebruik van lasersystemen alle mogelijke voorzorgsmaatregelen moeten worden genomen ter voorkoming van blijvende blindheid bij personen zonder geassisteerd zicht. Hierbij wordt gedacht aan voorlichting van de strijdkrachten alsmede aan een aantal andere maatregelen van praktische aard.

De uitdrukking «lasersystemen» is een compromistterminologie, omdat in de onderhandelingen geen overeenstemming kon bereikt worden over een preciesere definitie.

In het artikel drie wordt duidelijk gesteld dat het in het Protocol vastgelegde verbod niet geldig is voor het blindmaken dat het toevallig of bijkomend gevolg is van het geoorloofd militaire gebruik van laserwapens en -systemen inbegrepen diegenen die gericht zijn tegen de optische instrumenten.

Een aantal landen wilden met deze formulering vermijden dat het gebruik dat dit type lasers die onder andere in de telemetrie gebruikt worden aan banden wordt gelegd en/of hun gebruikers zou blootstellen aan beschuldigingen van niet-naleving van hun verdragsverplichtingen.

Andere landen met inbegrip van België, ijverden echter om ieder misbruik van deze tuigen aan banden te leggen.

L'article 1^{er} stipule qu'il est interdit d'employer des armes à laser spécifiquement conçues de telle façon que leur seule fonction de combat ou une de leurs fonctions de combat soit de provoquer la cécité permanente chez les personnes dont la vision est non améliorée, c'est-à-dire qui regardent de l'œil nu ou qui portent des verres correcteurs. L'avantage de cet énoncé est que :

— les lasers qui n'ont pas pour «seul» objectif de provoquer la cécité, sont également repris dans l'interdiction;

— les armes et les systèmes à laser employés à d'autres fins ne sont pas visés par cet article (destruction ou mise hors service d'appareils optiques, télémétrie, guidage des armes, etc.).

L'interdiction de transfert implique que les Parties contractantes ne transféreront des armes de type vers aucun État ni vers aucune organisation autre qu'un État. Cette disposition doit permettre d'empêcher toute prolifération.

C'est en vain que la Belgique a plaidé pour que l'interdiction de la production soit également reprise dans cet article.

L'article 2 stipule que dans l'emploi des systèmes à laser, toutes les précautions possibles doivent être prises pour éviter les cas de cécité permanente chez les personnes dont la vision est non améliorée. Au nombre de ces précautions figurent les instructions aux forces armées et d'autres mesures pratiques.

L'expression «systèmes à laser» relève de la terminologie de compromis, aucun accord n'ayant pu être obtenu en cours de négociations sur une définition plus précise.

Le texte de l'article 3, précise clairement que l'aveuglement en tant qu'effet fortuit ou collatéral de l'usage militaire licite des armes ou des systèmes à laser, y compris les systèmes à laser utilisés contre les dispositifs optiques, n'est pas visé par l'interdiction énoncée dans le Protocole.

En recourant à cette formulation, certains pays ont voulu éviter que l'usage de ces types de lasers, notamment en télémétrie ne soit soumis à certaines restrictions et/ou que leurs utilisateurs soient accusés de non observance des obligations découlant de la Convention.

D'autres pays, parmi lesquels la Belgique, ont mis tout en œuvre pour empêcher tout usage abusif de ces appareils.

Het artikel vier geeft een definitie van «blijvende blindheid», zijnde een onomkeerbaar en niet te corrigeren gezichtsverlies dat een hoge graad van invaliditeit veroorzaakt en waarbij geen kans bestaat op een terugkeer van het gezichtsvermogen. Er is sprake van een hoge graad van invaliditeit wanneer volgens met de Snellen-test uitgevoerde metingen aan beide ogen, de gezichtsscherpte lager is dan 20/200.

Ook dit artikel werd niet zonder moeilijkheden aanvaard, aangezien er geargumenteed werd dat er geen internationaal erkende wetenschappelijke definitie bestaat van blijvende blindheid. Verder dienen de bestaande criteria zoals de Snellen-test, enkel om blindheid te meten veroorzaakt door andere bronnen en beperkt zich tot het vaststellen van de gezichtsscherpte. Met opzet wordt niet gesproken over «een vermindering van het gezichtsveld».

Ook deze kwestie zal in een latere opvolgingsconferentie aan een dieper onderzoek moeten worden onderworpen.

Artikel 2

Inwerkingtreding

Het Protocol IV treedt in werking als bepaald in lid 3 en 4 van artikel 5 van het Verdrag, dit wil zeggen het Protocol treedt in werking 6 maanden nadat twintig Staten genotifieerd hebben dat ze door het Protocol gebonden zijn.

Naar aanleiding van het advies van de Raad van State werd volgende tekst toegevoegd:

«Het advies van de Raad van State werd met veel aandacht onderzocht. België kan evenwel moeilijk afwezig blijven onder de landen van de Europese Unie die wel een interpretatieve verklaring afleggen. In een geest van EU-solidariteit en in lijn met het EU-Gemeenschappelijk Standpunt, is het politiek opportuun dat België duidelijk aangeeft dat het Protocol IV niet alleen in internationale gewapende conflicten van toepassing is, maar ook in vreedstijd. Een stilzwijgen langs Belgische zijde zou vraagtekens oproepen bij andere landen die een protocol ondersteunen dat in alle omstandigheden van toepassing is.

L'article 4 définit la notion de «cécité permanente», à savoir une perte de la vue irréversible et non corrigeable, qui est gravement invalidante sans aucune perspective de recouvrement. On peut parler d'invalidité grave quand l'acuité visuelle est inférieure à 20/200, mesurée aux deux yeux à l'aide du test de Snellen.

Cet article, lui non plus, n'a pas été accepté sans difficultés. On a objecté, en effet, qu'il n'existe pas de définition scientifique, reconnue au niveau international, de la cécité permanente. Par ailleurs, les critères existants comme le test de Snellen ne servent qu'à mesurer la cécité provoquée par d'autres sources et se bornent à mesurer l'acuité visuelle. C'est intentionnellement qu'on ne parle pas de «diminution du champ de vision».

Cette question devra également être soumise à un examen plus approfondi au cours d'une prochaine conférence de révision.

Article 2

Entrée en vigueur

L'entrée en vigueur du Protocole IV est régie par les paragraphes 3 et 4 de l'article 5 de la Convention, c'est-à-dire, que cet instrument entrera en vigueur 6 mois après la date à laquelle vingt États auront notifié leur consentement à être liés à lui.

Suite à l'avis du Conseil d'État, le texte suivant est ajouté:

«L'avis du Conseil d'État a été examiné avec beaucoup d'attention. La Belgique peut difficilement s'abstenir de faire une déclaration interprétative dès lors que d'autres États européens ont procédé de la sorte. Dans un esprit de solidarité-U.E. et dans la lignée de la Position Commune européenne, il s'avère politiquement opportuun que la Belgique affirme clairement que le champ d'application du Protocole IV dépasse le contexte des conflits internationaux armés, et s'applique également en temps de paix. Un silence prolongé du côté belge soulèverait l'interrogation des autres pays qui soutiennent un protocole d'application en toutes circonstances.

Overigens doet de interpretatieve verklaring geen afbreuk aan de integriteit van Protocol IV doordat de werkingssfeer van dit laatste niet wordt beperkt. Om deze reden kan worden gesteld dat de interpretatieve verklaring niet in strijd is met de *ratio legis* van het artikel 19 c van het Verdrag inzake het verdragenrecht.»

De minister van Buitenlandse Zaken,

Erik DERYCKE.

De minister van Landsverdediging,

Jean-Pol PONCELET.

En outre, la déclaration interprétative ne porte pas préjudice à l'intégrité du Protocole IV vu que la déclaration ne limite pas la portée du protocole. Ces raisons permettent de supposer que la déclaration interprétative n'est pas en contradiction avec le *ratio legis* de l'article 19 c du Traité portant sur le droit des traités.»

Le ministre des Affaires étrangères,

Erik DERYCKE.

Le ministre de la Défense nationale,

Jean-Pol PONCELET.

WETSONTWERP

ALBERT II,

Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,
ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze minister van Buitenlandse Zaken en van Onze minister van Landsverdediging,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

Onze minister van Buitenlandse Zaken en Onze minister van Landsverdediging zijn gelast het ontwerp van wet, waarvan de tekst hierna volgt, in Onze naam aan de Wetgevende Kamers voor te leggen en bij de Senaat in te dienen:

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

Het Aanvullend Protocol bij het Verdrag inzake het verbod of de beperking van het gebruik van bepaalde conventionele wapens die geacht kunnen worden buitensporig leed te veroorzaken of een niet-onderscheidende werking te hebben, aangenomen te New York op 13 oktober 1995, zal volkomen gevolg hebben.

Gegeven te Brussel, 2 april 1998.

ALBERT

Van Koningswege:

De minister van Buitenlandse Zaken,

Erik DERYCKE.

De minister van Landsverdediging,

Jean-Pol PONCELET.

PROJET DE LOI

ALBERT II,

Roi des Belges,

À tous, présents et à venir,
SALUT.

Sur la proposition de Notre ministre des Affaires étrangères et de Notre ministre de la Défense nationale,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

Notre ministre des Affaires étrangères et Notre ministre de la Défense nationale sont chargés de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives et de déposer au Sénat, le projet de loi dont la teneur suit:

Article premier

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

Le Protocole additionnel à la Convention sur l'interdiction ou la limitation de l'emploi de certaines armes classiques qui peuvent être considérées comme produisant des effets traumatiques excessifs ou comme frappant sans discrimination, adopté à New York le 13 octobre 1995, sortira son plein et entier effet.

Donné à Bruxelles, le 2 avril 1998.

ALBERT

Par le Roi:

Le ministre des Affaires étrangères,

Erik DERYCKE.

Le ministre de la Défense nationale,

Jean-Pol PONCELET.

AANVULLEND PROTOCOL

bij het Verdrag inzake het verbod of de beperking van het gebruik van bepaalde conventionele wapens die geacht kunnen worden buitensporig leed te veroorzaken of een niet-onderscheidende werking te hebben

Artikel 1

Bijkomend Protocol

Het protocol waarvan de tekst hierna is weergegeven, is als Protocol IV gehecht aan het Verdrag inzake het verbod of de beperking van het gebruik van bepaalde conventionele wapens die geacht worden buitensporig leed te veroorzaken of een niet-onderscheidende werking te hebben («het Verdrag»).

**«Protocol betreffende blindmakende laserwapens
(Protocol IV)»**

Artikel één

Het is verboden gebruik te maken van laserwapens die dusdanig zijn ontworpen dat zij in de strijd worden ingezet met als enig doel of onder meer als doel blijvende blindheid te veroorzaken bij personen zonder geassisteerd zicht, met andere woorden personen die met het blote oog kijken of corrigerende lenzen dragen. De Hoge Overeenkomstsluitende Partijen zullen soortgelijke wapens niet aan een Staat noch aan een andere entiteit dan een Staat verstrekken.

Artikel 2

De Hoge Overeenkomstsluitende Partijen nemen bij het gebruik van lasersystemen alle mogelijke voorzorgsmaatregelen ter voorkoming van blijvende blindheid bij personen zonder geassisteerd zicht. Onder voorzorgsmaatregelen dient te worden verstaan, het voorlichten van de strijdkrachten alsmede een aantal andere maatregelen van praktische aard.

Artikel 3

Het in dit Protocol vastgelegde verbod geldt niet voor het blindmaken dat het toevallig of bijkomend gevolg is van het geoorloofd militaire gebruik van lasersystemen die gericht zijn tegen de optische instrumenten.

Artikel 4

Met het oog op de toepassing van dit Protocol, dient onder «blijvende blindheid» te worden verstaan, een onomkeerbaar en inzet te corrigeren gezichtsverlies dat een hoge graad van invaliditeit veroorzaakt en waarbij geen kans bestaat op een terugkeer van het gezichtsvermogen. Er is sprake van een hoge graad van invaliditeit wanneer volgens met de Snellen-test uitgevoerde metingen aan beide ogen, de gezichtsscherpte lager is dan 20/200.»

Artikel 2

Inwerkingtreding

Dit protocol treedt in werking als bepaald in lid 3 en 4 van artikel 5 van het Verdrag.

PROTOCOLE ADDITIONNEL

à la Convention sur l'interdiction ou la limitation de l'emploi de certaines armes classiques qui peuvent être considérées comme produisant des effets traumatiques excessifs ou comme frappant sans discrimination

Article premier

Protocole additionnel

Le protocole dont le texte suit est annexé à la Convention sur l'interdiction ou la limitation de l'emploi de certaines armes classiques qui peuvent être considérées comme produisant des effets traumatiques excessifs ou comme frappant sans discrimination («la Convention») en tant que Protocole IV.

**«Protocole relatif aux armes à laser aveuglantes
(Protocole IV)»**

Article premier

Il est interdit d'employer des armes à laser spécifiquement conçues de telle façon que leur seule fonction de combat ou une de leurs fonctions de combat soit de provoquer la cécité permanente chez des personnes dont la vision est non améliorée, c'est-à-dire qui regardent à l'œil nu ou qui portent des verres correcteurs. Les Hautes Parties contractantes ne transfèrent pas de telles armes à aucun État ni à aucune entité autre qu'un État.

Article 2

Dans l'emploi des systèmes à laser, les Hautes Parties contractantes prennent toutes les précautions réalisables pour éviter les cas de cécité permanente chez des personnes dont la vision est non améliorée. De telles précautions comprennent l'instruction de leurs forces armées et d'autres mesures pratiques.

Article 3

L'aveuglement en tant qu'effet fortuit ou collatéral de l'emploi militaire légitime de systèmes à laser, y compris les systèmes à laser utilisés contre les dispositifs optiques, n'est pas visé par l'interdiction énoncée dans le présent Protocole.

Article 4

Aux fins du présent Protocole, on entend par «cécité permanente» une perte de la vue irréversible et non corrigeable, qui est gravement invalidante sans aucune perspective de recouvrement. Une invalidité grave équivaut à une acuité visuelle inférieure à 20/200, mesurée aux deux yeux à l'aide du test de Snellen.»

Article 2

Entrée en vigueur

Le présent Protocole entre en vigueur ainsi qu'il est prévu aux paragraphes 3 et 4 de l'article 5 de la Convention.

**VOORONTWERP VAN WET VOORGELEGD
AAN DE RAAD VAN STATE**

Voorontwerp van wet houdende instemming met het Aanvullend Protocol bij het Verdrag inzake het verbod of de beperking van het gebruik van bepaalde conventionele wapens die geacht kunnen worden buitensporig leed te veroorzaken of een niet-onderscheidende werking te hebben, aangenomen te New York op 13 oktober 1995

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

Het Aanvullend Protocol bij het Verdrag inzake het verbod of de beperking van het gebruik van bepaalde conventionele wapens die geacht kunnen worden buitensporig leed te veroorzaken of een niet-onderscheidende werking te hebben, aangenomen te New York op 13 oktober 1995, zal volkomen gevolg hebben.

**AVANT-PROJET DE LOI
SOU MIS AU CONSEIL D'ÉTAT**

Avant-projet de loi portant assentiment au Protocole additionnel à la Convention sur l'interdiction ou la limitation de l'emploi de certaines armes classiques qui peuvent être considérées comme produisant des effets traumatiques excessifs ou comme frappant sans discrimination, adopté à New York le 13 octobre 1995

Article 1^{er}

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2.

Le Protocole additionnel à la Convention sur l'interdiction ou la limitation de l'emploi de certaines armes classiques qui peuvent être considérées comme produisant des effets traumatiques excessifs ou comme frappant sans discrimination, adopté à New York le 13 octobre 1995, sortira son plein et entier effet.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

L.26.429/2/V

De Raad van State, afdeling wetgeving, tweede vakantiekamer, op 15 mei 1997 door de minister van Buitenlandse Zaken verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van wet «houdende instemming met het aanvullend protocol bij het verdrag inzake het verbod of de beperking van het gebruik van bepaalde conventionele wapens die geacht kunnen worden buitensporig leed te veroorzaken of een niet-onderscheidende werking te hebben, aangenomen te New York op 13 oktober 1995», heeft op 28 juli 1997 het volgende advies gegeven:

1. Volgens de memorie van toelichting is de regering van zins een «interpretatieve verklaring» af te leggen naar luid waarvan de «bepalingen van het Protocol IV die door hun inhoud of hun aard ook in vredetijd van toepassing kunnen zijn, in alle omstandigheden worden nageleefd».

Veeleer dan zich ertoe te beperken het voormelde Protocol IV uit te leggen, wijzigt die verklaring de werkingssfeer ervan. Uit artikel 1 van het verdrag waaraan het Protocol IV is toegevoegd — namelijk het verdrag inzake het verbod of de beperking van het gebruik van bepaalde conventionele wapens die geacht kunnen worden buitensporig leed te veroorzaken of een niet-onderscheidende werking te hebben, gedaan te Genève op 10 oktober 1980 — vloeit immers voort dat dit protocol van toepassing is «in de situaties bedoeld in de artikelen 2 van de Verdragen van Genève van 12 augustus 1949 voor de bescherming van oorlogsslachtoffers, met inbegrip van de situaties zoals beschreven in artikel 1, vierde lid, van Aanvullend Protocol I bij deze Verdragen», dit wil zeggen in geval van gewapend conflict en niet in vredetijd.

De voorgenomen verklaring zou slechts kunnen worden aanvaard indien België zodoende een voorbehoud zou maken dat verenigbaar is met het voorwerp en het doel van het verdrag waarmee de ontworpen wet beoogt in te stemmen(1).

Zulks is echter zeker niet het geval voor een verklaring volgens welke een verdrag dat is opgevat om uitsluitend in geval van een gewapend conflict van toepassing te zijn, in alle omstandigheden dient te worden toegepast.

2. Men dient erop toe te zien dat de ontworpen wet niet in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt vóór de wet houdende goedkeuring van het voormelde verdrag van 10 oktober 1980 wordt bekendgemaakt, die, volgens de gemachtigde ambtenaar, 6 december 1994 gedateerd is.

De kamer was samengesteld uit:

De heer J.-J. STRYCKMANS, kamervoorzitter;

De heren Y. KREINS en P. LIENARDY, staatsraden;

De heren F. DELPEREE en J.-M. FAVRESSE, assessoren van de afdeling wetgeving;

(1) Zie artikel 19 c van het Verdrag inzake het verdragenrecht, ondertekend te Wenen op 23 mei 1969 en goedgekeurd bij de wet van 10 juni 1992.

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT

L.26.429/2/V

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, deuxième chambre des vacations, saisi par le ministre des Affaires étrangères, le 15 mai 1997, d'une demande d'avis, sur un avant-projet de loi «portant assentiment au protocole additionnel à la convention sur l'interdiction ou la limitation de l'emploi de certaines armes classiques qui peuvent être considérées comme produisant des effets traumatiques excessifs ou comme frappant sans discrimination, adopté à New York le 13 octobre 1995», a donné le 28 juillet 1997 l'avis suivant:

1. Selon l'exposé des motifs, le Gouvernement envisage de faire une «déclaration interprétative» aux termes de laquelle «les dispositions du protocole IV qui, par leur contenu ou par nature, peuvent s'appliquer également en temps de paix, s'appliqueront en toutes circonstances».

Loin de se borner à interpréter ledit protocole IV, cette déclaration en modifie le champ d'application. En effet, il résulte de l'article 1^{er} de la convention à laquelle est annexé le protocole IV — à savoir la convention sur l'interdiction ou la limitation de l'emploi de certaines armes classiques qui peuvent être considérées comme produisant des effets traumatiques excessifs ou comme frappant sans discrimination, faite à Genève le 10 octobre 1980 — que ce protocole s'applique «dans les situations prévues par l'article 2 commun aux conventions de Genève du 12 août 1949 relatives à la protection des victimes de guerre, y compris toute situation décrite au paragraphe 4 de l'article premier du protocole additionnel I aux conventions», c'est-à-dire en cas de conflit armé, et non pas en temps de paix.

La déclaration envisagée ne pourrait être admise que si, ce faisant, la Belgique formulait une réserve compatible avec l'objet et le but du traité auquel la loi en projet entend porter assentiment(1).

Or, tel n'est assurément pas le cas d'une déclaration prévoyant l'application en toutes circonstances d'un traité conçu pour s'appliquer uniquement en cas de conflit armé.

2. Il sera veillé à ce que la loi en projet ne soit pas publiée au *Moniteur belge* avant que ne le soit la loi portant approbation de la convention précitée du 10 octobre 1980, loi qui, selon les informations communiquées par la fonctionnaire déléguée, porte la date du 6 décembre 1994.

La chambre était composée de:

M. J.-J. STRYCKMANS, président de chambre;

MM. Y. KREINS et P. LIENARDY, conseillers d'État;

MM. F. DELPEREE et J.-M. FAVRESSE, assesseurs de la section de législation;

(1) Voir l'article 19 c de la convention sur le droit des traités, signée à Vienne le 23 mai 1969 et approuvée par la loi du 10 juin 1992.

Mevrouw J. GIELISSEN, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de heer B. JADOT, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de heer A. LEFEBVRE, adjunct-referendaris.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer J.-J. STRYCKMANS.

De Griffier,

J. GIELISSEN.

De Voorzitter,

J.-J. STRYCKMANS.

Mme J. GIELISSEN, greffier.

Le rapport a été présenté par M. B. JADOT, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. A. LEFEBVRE, référendaire adjoint.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J.-J. STRYCKMANS.

Le Greffier,

J. GIELISSEN.

Le Président,

J.-J. STRYCKMANS.